

W H A N

M I E L E T Ö N

J U T T I

HANK GREEN

TAMMI

HANK GREEN

**IHAN
MIELETÖN
JUTTU**

SUOMENTANUT KAISA KATTELUS

TAMMI

HELSINKI

Alkuteos: An Absolutely Remarkable Thing

Copyright © 2019 by Hank Green

By arrangement with Writers House, New York and Ia Atterholm Agency, Sweden

Suomenkielinen laitos © Tammi 2019

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-0915-9

Painettu EU:ssa

Kiitos, äiti!

1

Tiedän kyllä että haluat lukea uskomattoman tarinan juonittelusta, mysteereistä ja seikkailuista, kuolemanvaarasta ja kuolemasta, mutta jotta niihin päästään (ellet sitten halua hypätä suoraan lukuun 13, en minä sinua määrää), pitää ensin käsitellä se seikka, että minä, April May, olen paitsi yksi isoimmista mullistuksista joita ihmiskunta on kokenut, myös parikymppinen nainen joka on tehnyt jokusen virheen. Minä olen tilanteen herra, mikä on ihan mahtavaa. Tarina on minun, joten saan kertoa sen juuri niin kuin minua huvittaa. Pääset siis tutustumaan tarinan lisäksi minuun itseeni, joten pientä draamaa on luvassa. Yritän olla mahdollisimman rehellinen, mutta myönnän että kerron kaiken ehdottoman puolueellisesti, omalta kantiltani. Jos tästä jotain jää käteen niin toivottavasti ei ainakaan jommankumman puolen valitseminen vaan yksinkertaisesti sen ymmärtäminen, että minä olen (tai ainakin olin) ihminen.

Ja ihmiseksi minä totta totisesti itseni tunsin raahautuesani umpiväsyneenä pitkin 23rd Streetiä klo 2.45 tehtyäni kuudentoista tunnin päivän (kiitos typerryttävän törkeän työsopimukseni) startupissa joka jääköön nimeämättä. Taidekoulun käymistä pidetään yleensä taloudellisesti tuhoisana ratkaisuna, mutta oikeasti se on tuhoisa vain niille, jotka joutuvat ottamaan läjäpäin opintolainaa rahoittaakseen hahattelevan tutkintonsa. Minä olin tietysti tehnyt juuri niin. Vanhempani olivat menestyneitä yrittäjiä, joiden firma tuotti tarvikkeita pienille ja keskisuurille maitotiloille. He myivät ja toimittivat esimerkiksi niitä kapineita, joita kiinnitetään lehmiin jotta niistä saadaan maitoa. Bisnes oli sen verran tuottoisaa, että jos olisin mennyt julkiseen yliopistoon, minun ei olisi tarvinnut ottaa lainaa. Mutta minäpä en mennyt. Otin siis lainaa. Valtavasti lainaa. Joten kun olin aikani hyp-pinyt pääaineesta toiseen (mainonta, kuvataide, valokuvaus, kuvittaminen) ja viimein saanut suoritettua tylsän (mutta ainakin hyödyllisen) kandintutkinnon graafisesta suunnittelusta, otin vastaan ensimmäisen työn joka takasi sen, että saatoin jäädä New Yorkiin eikä minun tarvinnut palata vanhaan huoneeseeni äidin ja isän taloon Pohjois-Carolinaan.

Työpaikkani oli tuhoon tuomitussa startup-firmassa, jota rahoitti rannaton joukko rikkaita ihmisiä, niitä joilla on vain yksi unelma, se kaikkein tylsin rikkaiden ihmisten unelma: entisestään rikastuminen. Startupin työntekijät ovat tietysti kaikki osa ”perhettä”, joten kun jotain menee pieleen tai kun deadlinet paukkuvat tai sijoittaja saa raivokohtauksen tai ihan mitä vain, töissä on pakko kököttää aamukolmeen. Ja sitä minä inhosin. Inhosin sitä, koska firman ajankäyttösovellus oli hölmö eikä helpottaisi ikinä kenenkään elämää,

koska tein tätä työtä pelkästään rahan vuoksi ja koska meidän oletettiin suhtautuvan firmaan kuin se olisi koko elämä eikä pelkkä päivätyö ja niinpä minulle ei jäänyt aikaa henkilökohtaisiin projekteihin.

MUTTA!

Vajaa vuosi valmistumisen jälkeen tein jo koulutustani vastaavaa graafikontyötä ja tienasin sen verran, että sain vuokran maksettua. Työolosuhteet olivat lähes rikolliset ja puolet tuloistani meni asumiseen pienessä jaetussa kaksiossa, jonka olohuoneessa nukuin, mutta pärjäsin kuitenkin.

Äsken livahti vale. Sänkyyni oli olohuoneessa, mutta vietin melkein kaikki yöt makuuhuoneessa – Mayan huoneessa. Me emme asuneet yhdessä vaan olimme kämppäkaveriita, ja tuolloinen April haluaisi tehdä tämän eron selvääkin selvemmäksi. Miten yhdessä asuminen ja kämppäkaveruus sitten eroavat toisistaan? Ero taitaa olla siinä, että me emme seurustelleet ennen yhteen muuttamista. Seksin aloittaminen kämppäkaverin kanssa on kätevää, mutta toisaalta se on vähän hämmentävää, jos ollaan asuttu saman katon alla koko opiskeluaika. Siis ennen sänkyyn menemistä ja seurustelua, jota oli nyt jatkunut yli vuoden ajan.

Jos satutaan jo asumaan yhdessä, milloin on aika kysyä: ”Pitäisikö muuttaa yhteen?” Meidän kahden tapauksessa kysymys kuului pikemminkin: ”Voidaanko jo siirtää tuo käytettynä hankittu patja pois olkkarista, niin että pystytään katsomaan Netflixii sohvalle?” ja toistaiseksi minun vastaukseni oli ollut: ”Ei missään tapauksessa, mehän ollaan vain kämppiksiä jotka seurustelee keskenään.” Ja siksi olohuoneessa oli vielä sänky.

Minähän sanoin että draamaa on luvassa.

No niin, takaisin tuohon kohtalokkaaseen tammikuiseen yöhön. Sen paskasovelluksen oli määrä tulla myyntiin App Storeen seuraavalla viikolla, ja minä olin odottanut viimeisiä hyväksyntöjä pariin käyttöliittymämuutokseen tai johonkin, ei sillä väliä – tylsiä työjuttuja. Sen sijaan että olisin mennyt töihin aikaisin aamulla, olin viipynyt siellä myöhään, mikä oli minusta aina kivempaa. Aivoni olivat kuivettuneet rusinaksi tulkitessani kryptisiä ohjeita pomoilta jotka eivät erotaneet vektoria rasterista. Kuittasin itseni ulos rakennuksesta (se oli yhteisöllinen työtila, ei edes oikea toimisto) ja kävelin kolmen minuutin matkan metrolle.

Ja sitten metrokortti ei toiminut vaikka SEN KAIKEN JÄRJEN MUKAAN OLISI PITÄNYT TOIMIA. Minulla oli toinen metrokortti työpöydällä töissä, ja koska en ollut täysin varma tilini saldosta, totesin että pitäisi kai kävellä koko kolmen korttelin matka takaisin ihan vain varmuuden vuoksi.

Valo on vihreä, joten ylitän 23rd Streetin taksin toittottaessa torvea ikään kuin minulla ei olisi mitään asiaa suojatielle. Ihan sama, valo on vihreä. Jatkan matkaa, ja yhtäkkiä se on siinä. Menen lähemmäs, tajuan että se, mikä on ilmestynyt kadulle, on todella... siis todella poikkeuksellinen veistos.

Se on USKOMATON, mutta samalla se on ikään kuin newyorkilaisittain uskomaton.

Miten selittäisin millaisia ajatuksia se herätti? Tavallaan... no... Joku newyorkilainen voi kuluttaa kymmenen vuotta elämästään ja tuottaa jotain hämmästyttävää, jotain mikä tavoittaa idean niin täydellisesti, että yhtäkkiä maailma muuttuu kymmenen kertaa selkeämmäksi. Hän on uhrannut ison osan elämästään tähän valtavan kauniiseen ja väkevään

teokseen. Paikallisuutisissa julkaistaan siitä juttu, ja kaikki sanovat että siistiä, ja seuraavana päivänä se on unohdettu, koska jostain on tupsahtanut uusi MIELETTÖMÄN TÄYDELLINEN JUTTU. Uutuus ei vähennä edellisten juttujen hienoutta eikä täydellisyyttä... On vain niin, että kun kyllin iso joukko ihmisiä tekee koko ajan kaikenlaista mahtavaa, teho laimenee väistämättä.

Tällaisia siis mietin kun katsoin kolmimetristä Transformeria, jonka samuraihaarniskaan verhottu jykevä rintakehä kaartui kohti taivasta yli metrin verran pääni yläpuolella. Se seiso siinä keskellä jalkakäytävää uhoten voimaa ja energiaa. Näytti siltä kuin se voisi hetkenä minä hyvänsä kääntää tyhjän, majesteettisen katseensa minuun. Mutta se vain seiso siinä äänettömänä ja melkein ylenkatseellisena, aivan kuin maailma ei ansaitsisi sen huomiota. Katulampun valossa metalli näytti tilkkutäkiltä, jossa vuorotteli himmeä yönmustuus ja peilinkirkas hopea. Ja se oli selvästi metalliveistos... ei mikään spraymaalilla suihkutettu pahvinen cosplay-hökötys. Se oli järkyttävän hieno. Seisahduin ainakin viideksi sekunniksi ennen kuin aloin hytistä kylmästä ja sen katseen voimasta ja jatkoin matkaa.

Ja sillä hetkellä tunsin olevani maailman hirvein idiootti.

Siinä minä olin: taiteilija joka raatoi läpeensä tylsässä työssä ja maksoi liian isoa vuokraa voidakseen asua juuri tässä kaupungissa, keskellä maailman luovimpiin ja vaikutusvaltaisimpiin kuuluvaa kulttuuria. Ja nyt kadulla oli teos jonka tekeminen oli ollut valtava ponnistus, installaatio jota joku taiteilija oli rakentanut ehkä vuosien ajan jotta ihmiset pysähtyisivät katsomaan ja pohtimaan sitä. Ja sitten minä, kaupunkielämän kovettama ja pikseleiden uuvuttama työ-

myyrä, en uhrannut mahtavalle aikaansaannokselle edes kunnon katsetta.

Muistan hyvin mitä tein seuraavaksi, joten täytynee mainita se. Menin veistoksen luo, nousin varpaisilleni ja sanoin: ”Pitäisikö soittaa Andyille?”

Veistos ei tietenkään tehnyt mitään.

”Seiso vain paikoillasi, jos sinulle sopii että soitan Andyille.”

Niin minä soitin.

Nyt pitää antaa vähän taustatietoja Andysta!

Tiedäthän ne elämän tietyt käännekohtat, jolloin aina ajattelee, että *kaikki muuttuu, mutta minä pysyn ikuisesti yhteydessä näihin ihaniin ja mahtaviin ihmisiin joiden kanssa olen viettänyt niin monta vuotta*, vaikka voisi yhtä hyvin saman tien poistaa heidät Facebook-kavereista, koska heitä ei kuitenkaan koskaan enää tapaa. No, Andy, Maya ja minä olimme jotenkin onnistuneet (toistaiseksi) välttämään tämän kohtalon. Mayalta ja minulta se sujui, koska asuimme samoja neljääkymmentä neliötä. Andy taas asui toisella puolella kaupunkia, ja häneen me olimme tutustuneet vasta kolmantena opiskeluvuonna. Siinä vaiheessa Maya ja minä olimme alkaneet valita lähes pelkästään samoja kursseja, koska satuimme tykkäämään toisistamme. Aina jos piti tehdä ryhmätö, me päädyimme ilman muuta pariiksi. Kerran professori Kennedy halusi jakaa meidät kolmen hengen ryhmiiin, joten mukaan piti ottaa kolmas pyörä. Jotenkin meille jäi Andy (tai hänen näkökulmastaan me varmaan jäimme hänelle).

Minä tiesin Andyn ennestään. Minulle oli muodostunut epämääräinen mielikuva tyypistä joka vaikutti vähän tur-

han itsevarmalta. Hän oli laiha ja kömpelö, ja hänellä oli lakananvalkoinen naama. Parturissa hän luultavasti pyysi leikkaamaan tukkansa sen näköiseksi kuin se ei olisi saksia nähnytään. Mutta hän oli aina valmiina laukaisemaan jotain hauskaa ja tarkkanäköistä.

Tehtävänä oli luoda kokonainen brändi kuvitteelliselle tuotteelle. Pakkaus ei kuulunut tehtävänantoon, mutta meidän piti kehittää useita logovaihtoehtoja ja tyyliopas (pieni kirja, jossa opastetaan miten brändi pitää esitellä, mitä kirjasinlajeja ja värejä pitää käyttää missäkin tilanteessa). Oli selvää, että kaikki kehittäisivät brändin jollekin trendikkäälle mielikuvitusfirmalle, eettiselle reilunkaupan farkkumerkille jonka housuissa on järjettömiä taskuja tai jotain vastaavaa. Yleensä melkein kaikki päätyivät mielikuvituspanimoon, olimmehan opiskelijoita. Meiltä meni paljon rahaa olut-makumme koulumiseen ja sillä snobbailemiseen.

Siihen suuntaan Maya ja minäkin olisimme varmaan läheneet, mutta Andy oli sietämättömän sinnikäs ja sai jotenkin läpi ajatuksen, että rakentaisimme visuaalisen ilmeen tuotteelle nimeltä Bebbu Bubba, pyllynmakuinen purkka. Aluksi hänen perustelunsa olivat hölmöjä, sellaisia että koska me emme kuitenkaan tekisi mitään siistiä valmistumisen jälkeen, tehtävää ei kannattanut ottaa tosissaan. Mutta kun hän alkoi puhua vakavissaan, hän sai meidät puolelleen.

”Kuunnelkaa nyt”, hän sanoi, ”on ihan helppoa saada joku cool juttu näyttämään coolilta, siksihän kaikki valitsevat niitä. Mutta loppujen lopuksi cool on tylsää. Mitä jos me saadaankin tyhmä juttu näyttämään mahtavalta? Täysin myyntikelvoton juttu näyttämään upealta? Siinä on haastetta. Se vaatii taitoa. Näytetään että meillä on taitoa.”

Muistan tämän selvästi, sillä silloin tajusin, että Andylla oli piileviä kykyjä.

Projektin lopussa katsoin väistämättä aika ylemmyyden-tuntoisena muita kurssilaisia, jotka olivat tohkeissaan pilli-farkuistaan ja pienpanimoistaan. Ja meidän toteutuksemme oli hieno. Andy oli – kuten olin tiennytkin mutta jättänyt jottenkin rekisteröimättä – todella lahjakas kuvittaja, ja Mayan tekstaustaitojen ja minun värisuunnitteluni ansiosta saimme aikaan hienoa jälkeä.

Sillä lailla Maya ja minä tapasimme Andyn, ja se oli luojan lykky. Suoraan sanoen kaipasimme kolmatta pyörää liudentamaan suhteen alkuvaiheen intensiteettiä. Kennedy ihastui Bebbu Bubba -projektiin niin paljon, että pani sen kurssin nettisivulle, ja sen jälkeen meistä tuli kolmikko. Me teimme yhdessä pari freelance-projektiakin, ja joskus Andy tuli meille kylään ja pakotti meidät pelaamaan lautapelejä. Ja sitten me vietimme illan puhumalla politiikasta ja haaveista ja huolista. Andy oli selvästi vähän ihastunut minuun, mutta se ei häirinyt ketään, koska hän tiesi että olin varattu ja koska Maya ei tainnut pitää häntä kummoisenakaan uhkana. Jostain syystä valmistuminen ei ollut särkenyt tätä kuviota, ja me hengailimme edelleen hauskan, hassun, terävän ja tyhmän Andy Skamptin kanssa.

Jolle soitin nyt kolmelta aamulla.

”Mitä helvettiä, kello on kolme.”

”Hei, sinun on pakko nähdä yksi juttu.”

”Eiköhän se voi odottaa huomiseen.”

”Ei, tämä on ihan mieletön juttu. Ota kamera mukaan... ja onko Jasonilla jotain valoja?” Jason oli Andyn kämppäka-veri – molemmat halusivat nettijulkkiksiksi. He striimasivat

videopelien pelaamistaan pikkiriikkiselle yleisölle, ja heillä oli podcast aiheesta telkkarin kaikkien aikojen parhaat kuolinkohtaukset, jota he myös kuvasivat ja latasivat YouTubeen. Minun mielestäni he kärsivät varakkaiden poikien parantumattomasta vaivasta, joka vastoin ylivoimaisia todisteita panee kuvittelemaan, että maailmasta puuttuu vielä yksi valkoisten poikien huumoripodcast. Kuulostaa tyllyttä, mutta siltä minusta tuolloin tuntui. Nyt tietysti tiedän, miten helppoa on tuntea itsensä merkityksettömäksi, jos ei ole katseiden kohteena. Olen sitä paitsi sittemmin kuunnellut *Slainspottingia*, ja itse asiassa se on aika hauska.

”Häh... mitä tapahtuu? Mitä minun pitää tehdä?”

”Teet nyt näin: kävelet Gramercy-teatterille ja tuot mukasi niin paljon Jasonin videokamaa kuin pystyt, etkä takuulla kadu, joten älä luulekaan että voit palata pelaamaan jotain hentai-virtuaalitodellisuuspelejä... Voin taata että tämä on parempaa.”

”Niinhän sinä sanot, mutta oletko pelannut Cherry Blossom Fairy vitosta, April May? Oletko?”

”Minä lopetan nyt... Sinä olet täällä viidessä minuutissa.”
Katkaisin puhelun.

Ohi käveli monta ihmistä, joista kukaan ei ollut Andy. Manhattan ei ole enää entisensä, mutta New York on edelleen kaupunki joka ei koskaan nuku. Lisäksi se on kaupunki jota ei voisi vähempää kiinnostaa. Ohikulijat vilkaisivat veistosta ja jatkoivat matkaa niin kuin minäkin olin ollut vähällä tehdä. Yritin näyttää asialliselta ja puuhakkaalta. Manhattan on turvallinen paikka, mutta jos on 23-vuotias nainen ja aamukolmelta yksin kadulla, ei aina välty ahdistelulta.

Ehdin viettää pari minuuttia veistoksen kanssa. Manhattanilla ei ole koskaan oikeastaan pimeää, ja nytkin ympärillä oli paljon valoa, mutta syvät varjot ja teoksen koko tekivät sen hahmottamisen vaikeaksi. Se oli valtava. Se painoi luultavasti muutaman sata kiloa. Riisuin käsineen, kosketin sitä ja huomasin, että metalli ei yllättäen ollut kylmää. Ei se tosin lämmintäkään ollut... mutta kovaa se oli. Koputin sitä lantion kohdalta enkä kuullut kumahdusta niin kuin olin kuvitellut. Pikemminkin tömähdyksen, jota seurasi matala humina. Aloin ajatella, että ehkä juuri tämä oli taiteilijan tarkoitus, ehkä ideana oli saada newyorkilaiset vuorovaikutukseen tämän esineen kanssa, tutkimaan sen ominaisuuksia. Taidekoulussa tulee jatkuvasti miettineeksi tarkoituksia ja tavoitteita. Siellä syntyy oletusasetus: TAITEEN NÄKEMINEN → TAITEEN ARVIOIMINEN.

Lopulta lopetin arvioimisen ja keskityin katsomiseen. Olin todella alkanut rakastaa veistosta. En vain jonkun luomuksena vaan niin kuin todella hyvää taidetta voi rakastaa, puhtaasti nauttimalla siitä. Se oli niin ennenkokemattoman omaperäinen. Ja rohkean transformermainen. Minä en ainakaan uskaltaisi tehdä taideteosta, joka millään tavalla muistuttaa jättiläisrobotia... Eihän kukaan halua joutua ver-ratuksi valtavirran viihteeseen. Pahin mahdollinen kohtalo.

Mutta veistos oli paljon enemmän kuin robotti. Tuntui kuin se olisi ollut peräisin aivan eri paikasta kuin yksikään veistos tai muu taideteos jonka olin koskaan nähnyt. Olin aika lailla sen lumoissa, kun Andy havahdutti minut.

”Mikä helvetin perhana...” Hänellä oli reppu, kolme kameraa hihnoissa ja kaksi kolmijalkaa.

”Jep”, vastasin.

”Tuo on USKOMATON.”

”Niinpä... Ja pahinta on että melkein kävelin ohi. Ajattelin vain että tuossa on taas yksi helvetin hieno newyorkilaisjuttu, ja jatkoin matkaa. Mutta sitten tajusin, ettei tästä ole tainnut olla missään mitään, ja koska sinä aina metsästät niitä isoja viraalihilittejäsi ajattelin, että tässä sinulle skuuppi. Olen vah-
tinut sitä sinun puolestasi.”

”Sinä siis näit tämän ison, kauniin, lihaksikkaan taide-
teoksen ja ensimmäinen ajatuksesi oli Andy Skampt!” Hän painoi peukalolla luisevaa rintakehäänsä.

”Hahhah”, sanoin ivallisesti. ”Itse asiassa ajattelin vain, että teen sinulle palveluksen, ja tässä se nyt on, joten mitä jos antaisit sille vähän arvoa?”

Andy ojensi minulle kolmijalan nujerretun näköisenä. ”Aletaan sitten pystyttää kamoja. Ryhdytään hommiin ennen kuin kutoskanava hoippuu kännissä ohi ja varastaa meidän skuupin.”

Viidessä minuutissa kamera oli pystyssä, akkukäyttöinen lamppu loisti ja Andy kiinnitti mikkiä kaulukseensa. Hän ei näyttänyt enää yhtä höntiltä kuin koulussa. Hän oli lakannut käyttämästä tyhmiä baseball-lippiksiä, ja epämääräinen (tai vain epätavallinen) hiusmalli oli vaihtunut lyhyeen kihartu-
vaan kampaukseen, joka imarteli hänen kasvojensa muotoa. Mutta vaikka hän oli parikymmentä senttiä pidempi ja mel-
kein täsmälleen saman ikäinen kuin minä, hän näytti viitisen vuotta minua nuoremmalta.

”April”, hän sanoi.

”Niin?”

”Minusta sinun pitäisi olla tässä.”

Taisin urahtaa jotain kummastunutta.

”Siis kameran edessä.”

”Hei, sinähän tästä olet unelmoinut enkä minä. Minä en tiedä YouTubesta mitään.”

”Minä vain... siis tämä vain...” En ole koskaan kysynyt tätä häneltä, mutta kenties hän aavisti jo tuolloin, että tästä tulisi iso juttu. Ei tietenkään niin iso kuin siitä tuli, mutta iso.

”Turha luulla, että saat minulta jotain irtopisteitä tyrkyttämällä nettijulkisuutta. Ei kiinnostaa yhtään.”

”Joo mutta sinä et osaa käyttää tätä kameraa.” Se oli verukke, tajusin kyllä, mutta en ymmärtänyt miksi hän turvautui siihen.

”En osaakaan mutta en kyllä osaa olla kameran edessäkään. Sinä ja Jason puhutte internetille päivät pitkät, minulla on hädin tuskin Facebook.”

”Onhan sinulla Instagram.”

”Eri asia.” Hymyilin omahyväisesti.

”Ei ole. Kyllä minä näen, että olet tarkka siitä mitä sinne postaat. Et sinä ketään hämää. Olet digitaalinen tyttö digitaalisessa maailmassa. Me kaikki osataan esiintyä.” Aina yhtä suorasanaista Andy. Tietysti hän oli oikeassa. Yritin suhtautua sosiaaliseen mediaan välinpitämättömästi, ja minusta oli vilpittömästi kivempaa roikkua gallerioissa kuin Twitterissä. Mutta en ollut niin irrallani siitä kuin annoin ymmärtää. Huolellisesti hiottuista nettipersoonista ärtyminen oli osa minun huolellisesti hiottua nettipersoonani. Taisimme kuitenkin molemmat tajuta, että Andy venytti totuutta.

”Mistä tässä nyt oikeasti on kysymys?”

”Minusta tuntuu että” – hän veti syvään henkeä – ”taiteilijalle olisi varmaan parempi, jos sinä puhuisit enkä minä. Minä olet tällainen helvetin pelle, kyllä minä tiedän miltä

näytän. Kukaan ei ota minua vakavasti. Sinä näytät ihan taiteilijalta, kun sinulla on tuo kipparitakkisi ja nuo poskipääsi. Näytät siltä että tiedät mistä puhut. Ja sinähän tiedätkin mistä puhut, ja puhut siitä hyvin. Jos minä teen tämän, tästä tulee vitsi. Ja sinähän tuon löysitkin, niin että on paljon johdonmukaisempaa että sinä olet kameran edessä.”

Toisin kuin monet graafisen suunnittelun kurssikaverini minä ajattelin paljon kuvataidetta. Jos mietit miksi teen eron näiden kahden välillä, niin kuvataide on olemassa oman itsensä vuoksi. Sen tarkoitus on se itse. Graafinen suunnittelu taas on taidetta, jolla on jokin toinen tarkoitus. Graafikko on vähän niin kuin visuaalinen insinööri. Ensimmäisellä lukukaudella pääaineeni oli ollut kuvataide, mutta sitten totesin, että haluaisin ehkä joskus työpaikankin. Vaihdoin siis mainontaan, mutta se oli kamalaa, ja niin sitten hyppelin pääaineesta toiseen, kunnes annoin periksi ja valitsin graafisen suunnittelun. Uhrasin kuitenkin edelleen enemmän aikaa ja energiaa Manhattanin taide-elämän seuraamiseen kuin graafikkokaverini. Tässä yksi syy, miksi halusin niin kiihkeästi jäädä New Yorkiin. Saattaa kuulostaa hölmöltä, mutta se että olin parikymppinen newyorkilainen sai minut tuntemaan itseni tärkeäksi. En ehkä tehnyt oikeaa taidetta, mutta pärjäsin tässä kaupungissa, kaukana äidin ja isän lypsykonefirmasta.

Andy ei osoittanut minkäänlaisia luovuttamisen merkkejä joten totesin, ettei asiasta kannattanut kiistellä. Ujutin siis mikin johdon paidan sisään. Siinä oli vielä Andyn lämpö. Valo häikäisi silmiä, enkä kunnolla nähnyt kameraa. Oli kylmä, tuuli vähän, me olimme kadulla kahden.

”Oletko valmis?” Andy kysyi.

”Anna mikki”, sanoin ja osoitin avointa kassia maassa.

”Nappimikki on päällä, se riittää.”

Sen verran tajusin itsekin. ”Ei kun lavasteeksi... niin että
voin... haastatella sitä?”

”Aa. Hyvä idea.” Hän ojensi mikin.

”Okei”, sanoin.

”Okei, kamera käy.”

2

”Okei, kamera käy.”

Jos olet ihminen joka on joskus ollut lähellä nettiyhteyttä, olet kuullut Andyn sanovan nuo sanat. Vaikka et puhuisi englantia. Vaikka et olisi koskaan omistanut sähkölaitetta. Olitpa sitten kiinalainen miljonääri tai uusiseelantilainen lampaankasvattaja, olet kuullut ne. Nepalilaiset sissikapinalliset ovat kuulleet ne. Yhtäkään toista otosta ei ole ikinä katsottu niin paljon missään mediassa. Katsomiskertoja on enemmän kuin maapallolla on ihmisiä. Googlen arvion mukaan ”New Yorkin Carlin” on katsonut 94 prosenttia kaikista elossa olevista ihmisistä. Ja lisäksi varmaan aika moni, joka on jo ehtinyt kuolla.

Suurin piirtein tällainen videosta tuli editoinnin jälkeen:

Minä olen rähjäinen. Olen ollut hereillä kaksikymmentäkaksi tuntia. Meikki on minimissä, ja koska olen töissä paikassa, jonka asukoodi on ”näytä siltä ettei kiinnosta”, minulla

on takin alla valkoinen huppari ja jalassa reikäiset farkut jotka eivät liiemmin lämmitä. Musta tukkani on vapaana ja yritän parhaani mukaan olla siristelemättä silmiäni häikäisevässä valossa, mutta tämän kaiken huomioon ottaen näytän ihan kivalta. Tai sitten olen vain katsonut videon niin monta kertaa, ettei minua enää nolota. Minulla on niin tummat silmät, että ne näyttävät auringonpaisteessakin pelkältä pupillilta. Hampaani hohtavat Jasonin ledivalossa. Onnistun jotenkin näyttämään pirtsakalta. Olen unenpuutteesta vähän hömelönä. Ääneni on käheä.

”Moi! Minä olen April May, olen tässä 23rd Streetin ja Lexingtonin kulmassa ja minulla on seurassani odottamaton ja merkillinen vieras. Hän saapui joskus ennen aamukolmea ja vartioi nyt Chipotle Mexican Grilliä Gramercy-teatterin vieressä kuin jonkin tuntemattoman sivilisaation muinainen soturi. Hänen jäisessä katseessaan on jotain turvallista, jotain mikä sanoo, että kuule, ei kukaan muukaan ymmärrä mistään mitään... ei edes tällainen kolmimetrinen metallisoturi. Tuntuuko elämä raskaalta? Älä hätäile... olet merkityksetön! Onko minulla turvallisempi olo, kun hän vartioi minua? Ei ole! Mutta ehkä turvallisuus ei olekaan asian ydin!”

Ohi kävelee pariskunta, joka on palaamassa kotiin pitkän illan jälkeen, ja molemmat kääntyvät katsomaan mutta eivät niinkään hemmetinmoista jättiläisrobottia kuin kameraa.

Kameran kulma vaihtuu äkisti. (Syy on se, että haparoin parin sekunnin ajan sanojani ja kuulostin vähämieliseltä ja Andy lupasi leikata pois kaikki vähämieliset kohdat.)

”Hänen nimensä on Carl! Hei, Carl!” Ojennan tyhjää mikkiä Carlia kohti varpaillani seisten. Olen pienikokoinen,

155-senttinen, ja siksi Carl näyttää vielä isommalta kuin onkaan. Carl ei vastaa.

”Vähäpuheinen robotti, mutta ulkomuoto sanoo jo paljon.”

Taas leikkaus, katson jälleen suoraan kameraan. ”Carl, liikkumaton, jyrävä ja jostain syystä lämmin kädelle, kolmimetrinen robotti joka ei tunnu liiemmin kiinnostavan newyorkilaisia.”

Leikkaus.

”Mitä he hänestä ajattelevat? Onko hän installaatio? Jonkun elämäntyö, joka on heitetty ulos asunnosta velkaantuneen vuokralaisen mukana? Lavaste joka on unohtunut tähän leffan kuvauksista? Onko kaupunki, joka ei koskaan nuku, jo niin viileä paikka, ettei täällä huomata edes kaikkein ihmeellisimpiä kummallisuuksia? Ei, hetkinen! Yksi nuori mies on pysähtynyt katsomaan, kysytäänpä hänen mieli-
pidettään.”

Leikkaus.

Nyt Andy puhuu samaan mikkiin.

”Kuka sinä olet?”

”Andy Skampt.” Andy on jostain syystä hermostuneempi kuin minä.

”Voitko vahvistaa, että Chipotlen edessä seisoo kolmimetrinen robotti?”

”Voin.”

”Ja voitko vahvistaa, että se on ihan hiton epänormaalia?”

”Öhö.”

”Mitä se sinun mielestäsi merkitsee?”

”En itse asiassa tiedä. Nyt kun ajattelen, Carl on minusta vähän pelottava.”

Scifillä maustettu hauska ja koukuttava kuvaus tubemaailman koukeroista

Parikymppinen taideopiskelija April May asuu New Yorkissa yhdessä kämppiksensä, on-off-tyttöystävänsä Mayan kanssa. Eräänä aamuyönä April törmää jalkakäytävällä seisovaan jättiläismäiseen patsaaseen. Hän nimeää patsaan Carliksi ja kuvaa siitä ystävänsä Andyn kanssa videon, jonka Andy jakaa YouTube-tilillään. Aamuun mennessä videosta on tullut viraali-ilmio ja Aprilista somejulkkis.

Käy ilmi, että Carleja on ilmestynyt kymmeniin kaupunkiin eri puolille maapalloa. Aprilin odotetaan selvittävän Carlien salaisuus: mistä ne ovat tulleet ja mitä ne tarkalleen ottaen meiltä haluavat. Pian April joutuu huomaamaan, kuinka kuuluisuus asettaa vaakalaudalle hänen ihmis-suhteensa, turvallisuutensa ja identiteettinsä – koko hänen elämänsä.

HANK GREEN haastaa esikoisromaanillaan komeasti isoveljensä, lukijoiden rakastaman **John Greenin**. *Ihan mieletön juttu* näyttää somejulkisuuden pimeän puolen, josta Greenin veljeksillä on taatusti runsaasti omakohtaista kokemusta.

www.tammi.fi

N84.2

ISBN 978-952-04-0915-9